

KIÁLLÍTÁS

Ujfalussy József

MAGYARORSZÁGI KOTTACÍMLAPOK A XIX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN

A Magyar Tudományos Akadémia Művészeti Gyűjteménye különös válogatást tár kiállításának látogatói elé. Magyarországi kottacímlapok (1848–1867) – mondja a kiállítás címe. Történelmünk, művelődéstörténetünk igen érdekes, fontos korszakát mutatja be éppen a kottakiadványok és címlapjaik képében. Időköre tehát az 1848–1849-es szabadságharctól a kiegyezésig terjed. Ennek a kornak a képét tárja elénk úgy, ahogyan azt három művészeti ágazat: a zene, a tánc és a címlap-grafika a maga oldaláról és együttesen láthatja és láttatja.

Gondolom, nemcsak nekem meglepetés a kiállítással való találkozás. Nemcsak azért, mert nem mindennapos alkalom ilyen tárgyú kiállítást láthatni. A meglepetés egyúttal a gazdagság zavarát is jelenti. Nem elsősorban a bemutatott darabok számszerű mennyisége miatt. 67 tételszámon kiállított ugyanannyi tárgy a kiállítások történetében még nem rendkívüli volumen. Meglep azonban, ha a viszonylag szűk válogatással dokumentált teljes állományra gondolunk, és még inkább a bemutatott kottacímlapok által reprezentált összefüggések, kapcsolatrendszerek szétágazó szálainak művelődéstörténeti, zene- és táncszociológiai sokrétősége.

Mona Ilona alapos katalógusából volt fogalmunk az 1774 és 1867 közötti magyarországi kottakiadási tevékenységről.¹ De így, magukkal a kiadványokkal és címlap-képeikkel szembetalálkozva, a látvány érzékletessé válik és életre kél. Akár a zenék, a kották szerzőinek sokféleségét, közrendű dilettánsokat, főúri amatőröket és mecénásokat, az általuk megjelenő zeneszociológiai sokféleséget nézzük, akár a tánc történeti folyamat, a „csárdásvilág” túlzásait (Sárosi Bálint szóhasználatával élve), a verbunkostól a szöveges csárdásdallamokig ívelő átmenet mögött kitapintható történelmi változást, akár a kiadókat, vagy „a legnagyobbreszt zeneileg képzetlen szerzők” „minden lehető alkalomnak emléket állítani szándékozó, nagy többségükben zeneileg értéktelen” csárdásait (Sárosi), vagy az általuk bevont társadalmi érdekeltségeket, érthető a bemutatott darabok mögötti kapcsolatok bonyolult hálózatát sejtő zavarunk.

A címlapok közhelyszerű tánc- és zeneábrázolásának ikonográfiailag példásan pontos leírása, Felföldi László munkája, valamint Csongor Dénes szakszerű tanulmánya az alkalmazott grafika, a grafikai sokszorosító eljárások története és a kottacímlapok közti kapcsolatrendszerről, a kiállított lapok 12 témakörbe sorolása, mind sokkal alaposabban tájékoztatnak a kiállítás valódi tárgyáról, annak rétegeiről, mint bármiféle bevezető szöveg,

1. Müller Ferenc: Batthyány induló, 1848, 1850. (Kat. 3.) Ismeretlen rajzoló után Országos Széchényi Könyvtár 2724 A

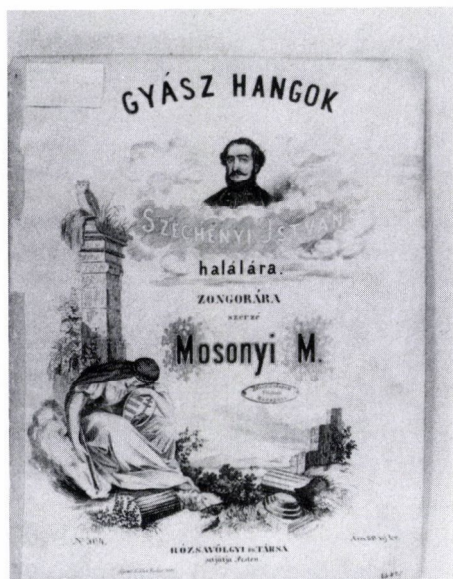

2. Kovács Endre: Hét vezérek indulója, 1860. (Kat. 7.) Ismeretlen rajzoló után Országos Széchényi Könyvtár 2174 B

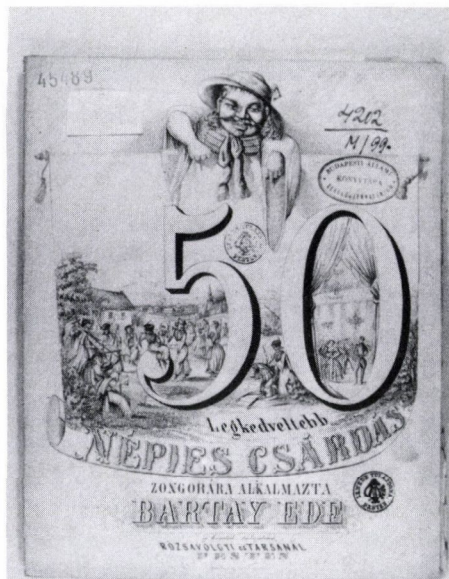
amit a kiállítás hiteles bemutatásához hozzáfűzhetnénk. Az idézett, szakavatott tájékoztatások talán megengedik, hogy megtisztelő megbízásomban is a látogatók egyikének tekintsem magam.

Ha ilyenként arról kérdezem magamat, hogy nekem miről szól, nekem mit mond ez a váratlanul izgalmas kiállítás, Kodály Zoltán egy feljegyzése jut eszembe. Első éves egyetemi hallgatóként, első féléve végén röviden összefoglalta friss budapesti tanulmányai megfigyeléseit, nemzeti zene-kultúránk megteremtését célzó elképzeléseit, valójában életprogramjának vázlatát. Itt említi a *nemzeti képtőke* fogalmát. Azt a képvilágot, amely szerint a nemzeti közösség önmagát és világát, önmagáról alkotott képét és önmagával való azonosság-tudatát megformálja. A kiállításunk időkorében tárgyalt korszak egészében nem egyéb, mint a nemzeti közösség lázas igyekezete történelmének, önmaga képének, önmagáról alkotott látomásainak megmintázására.

Élen járnak íróink, költőink a nemzeti múlt nagy győzelmeinek és nagy gyászainak leírásában, a hazai táj képének megfestésében. Hiszen hagyományunk mindig is elsősorban retorikus természetű volt. Petőfi, Arany csodás tájképeire gondolunk, amelyek majd ebben a tekintetben is „megkéssett melódiák”-ként szólalnak meg a késő utódok, elsősorban Bartók és Kodály zenei tájképein. Az írókhoz csatlakoznak a festők, műfajok és meseterek teljes vertikálisával. Nemzeti galériánk őrzi történelmi múltunk-

3. Mosonyi Mihály: Gyászhangok Széchenyi István halálára, 1860. (Kat. 16.)
Tatzelt Vilmos rajza Hans Gasser
Széchenyi-portréjának felhasználásával.
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
Kutató Könyvtára 26 820.

4. Bartay Ede: 50 legkedveltebb népies csárdás, 1853–54. (Kat. 22.) Litográfia
ifj. Vidéky János rajza után.
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
Kutató Könyvtára 45 489.

nak azokat a festői felidézéseit, nagyjaink képzelt alakjának megfogalmazását, ahogyan őket a kor jeles piktorai, Székely, Benczúr, Madarász, Wagner, Feszty és megannyian még ránk hagyták, s amelyek reprodukciói gyermekkoromat is végigkísérték. De ők festették meg ugyanúgy nemzeti vízióikat falképeiken – s akkor a szűk névsort egészítsük ki Lotz Károllyal vagy Than Mórral is – a Vigadó épületében akár az Operában, akár az Akadémia Színházának dísztermében. És ha itt a dísztermen kívül még a felolvasó teremre is vetünk egy pillantást, Ligeti Antal képein Petőfi és Arany tájképeinek éthosza, a *nemzeti táj* légköre fogad.

Ha arra is gondolunk, hogy abban a korban szinte nem illett valamirevaló írói munkát kinyomtatni illusztrációk nélkül, mindjárt felsorakoznak az emlékezetünkben az akkori illusztráló művészet ismert és kevésbé ismert mesterei, Zichy Mihály Arany- és Madách-illusztrációitól lefelé a teljes függőleges tagosultságban. Talán a képmutogató vásári figurája sem tűnt még el egészen a kor szeme elől, és Petőfi groteszk képe *A helység kalapácsának* „hangászkaráról”, a kancsal hegedűsről, a félszemű cimbalmosról és a bőgő sánta húzójáról, karikatúraként szintén beleillik címlapjaink ábrázolásaiba. Végül a kor nemzeti zenéjének hagyományában, Lisztől, Mosonyitól, Erkelről egészen a magyar-nótás, csárdás-szerzők szintén igen különböző

rangú kismestereiig, a nemzet köznapi zenélésének napszámosaiig végigtekintve a sort, fel kell ismernünk kottacímlapjainkon is annak a nemzetimázst alkotó mozgalomnak a hősi pátoszát. Néha azokban a ma már divatjamúlt, sztereotip, teátrális táncos mozdulatokban is, amelyeket Felföldi László híven ír le a kiállítás füzetében. Mondhatjuk: legnagyobbak és legkisebbek munkáin egyaránt szembetűnnek a szemlélet és a képvilág közös jegyei. Kottacímlapjaink is tanúskodnak arról, hogy bennük egy államiságtól, önrendelkezési jogától megfosztott ország és nép formálja magát nemzetté. Ez jelenti számomra – talán mondhatom, hogy számunkra – a nemzeti képalkotás munkájának és munkásainak igazi pátoszát, úgy ahogy kiállításunk műfajaiban is megjelenik.

Mindezt őrzi köszönet illeti meg azokat az intézményeket, az Országos Széchényi Könyvtárat, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Könyvtárát, a magánosokat, akik gyűjteményük darabjait a kiállításnak átengedték; a már említett szakértőket, akik tanulmányaikban is bemutatják a kiállított kották történelmi helyét, és kiváltképpen a Magyar Tudományos Akadémia Művészeti Gyűjteményét és munkatársait, akik rendezték a kiállítást.

A zenei vonatkozásokról szólva azért is lehettem szűkszavú, mert nálam jobban prezentálja magát maga a zene, a Musica Profana ifjú együttese, Andrejszki Judit, Vitárius Piroska és Szabó Zsolt előadásában.²

JEGYZETEK

Elhangzott 2000. március 31-én, az MTA Művészeti Gyűjtemény *Magyarországi kottacímlapok 1848–1867* című kiállításának megnyitóján.

¹ MONA Ilona: *Magyar zeneműkiadók és tevékenységük, 1774–1867*. Budapest, 1989.

² A zenei műsorban elhangzott: Müller Ferenc: Batthyány induló, Tinódi Sebestyén – Mátray Gábor – Engeszer Mátyás: Török János vitézsége, Kéler Béla: Bártfai emlék, Theru Károly: Gyalog utam kerek földön messze jár.

INTÉZETI HÍREK

ESEMÉNYNAPTÁR – 2000. SZEPTEMBER – 2001. JÚNIUS 30.

Személyi hírek:

szeptember 1.: A Művészettörténeti Kutató Intézet élén vezetésváltás történt. A kiírt pályázatot *Beke László* nyerte meg, aki szeptembertől vette át az igazgatói feladatokat. A leköszönt igazgató, *Marosi Ernő*, az MTA levelezőtagja, kutatóprofesszorként folytatja tevékenységét az intézetben.

november: Az intézetben kiírt igazgató-helyettesi és osztályvezetői pályázat alapján igazgatóhelyettes maradt *Pataki Gábor*, osztályvezető továbbra is *Galavics Géza* és újonnan kinevezett osztályvezető lett *Sisa József*.

február 10.: Elhunyt *Aradi Nóra* művészettörténész, a tudományok doktora, egyetemi tanár, a MTA Művészettörténeti Kutató Intézet alapító igazgatója, aki 1969–1990 között állt az intézet élén. Temetése február 28-án volt a Farkasréti temetőben.

május 7.: A tavaszi közgyűlésen a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választották *Marosi Ernőt*. Ugyanekkor választották levelező taggá *Galavics Gézát*.

Rendezvények:

szeptember 4–8.: Londonban került megrendezésre a C.I.H.A. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszusa, melynek „*Speed and Pace*” című szekcióját *Beke László* vezette.

szeptember 14.: Mannheim Reiss-Museum felkérésére *Marosi Ernő* *Die Kunst in Ungarn zur Zeit Königs Stephan des Heiligen* címmel tartott előadást.

szeptember 15.: *Marosi Ernő* nyitotta meg *Zolnay László* emlékkiállítását a BTM-ben, s az ő bevezetőjével jelent meg a katalógus. (*Zolnay László* (1916–1985) emlékkiállítása elé. (Műveinek bibliográfiája és hagyatékának ismertetése, szerk. D. Matuz Edit – Bordás Attila, Budapest 2000, 12–14.)

szeptember 23.: Kutná Horában rendezték meg a „*Die Kunst der Länder der Böhmischen Krone und ihrer Nachbarn zur Zeit der Jagiellonen*” című nemzetközi konferenciát, melyen *Végh János* *Die Apostelfiguren des Leutschauer Hochaltars – Historisierende Tendenzen der Jagiellonenzeit* c. előadással vett részt.

szeptember: Bolognában szeptembertől januárig volt látható az a kiállítás, amely a Közép-Európában sokat foglalkoztatott – főleg színházi építészettel és díszlettervezéssel megbízott – Bibiena család művészeti tevékenységét mutatta be. A katalógusba a család egyik Magyarországon tevékenykedő tagjáról Galavics Géza a bolognai Ombretta Bergomival közösen írt tanulmányt (*Antonio Galli Bibiena nel „Regno d’Ungheria”*. In.: *Bibiena una famiglia europea. Catalogo*, Bologna, Pinacoteca Nazionale, 2000. A cura di Deanna Lenzi, Jadranka Bertini. 143–147).

október 11–13.: A ráckevei Savoyai kastélyban rendezték meg a *Maradandóság és változás* c. művészettörténeti konferenciát a Képző- és Iparművészeti Lektorátus szervezésében, az MTA MKI, a Magyar Nemzeti Galéria, a Szépművészeti Múzeum, az Iparművészeti Múzeum és az Országos Műemlékvédelmi Hivatal szakmai támogatásával. A három napos tanácskozás tisztelgés volt a mostanában hatvanéves művészettörténészek generációja előtt (melyhez intézetünk munkatársai közül többen is tartoznak, így Dávid Ferenc, Galavics Géza, Marosi Ernő, Szabó Júlia, Tímár Árpád). E generáció tagjai – a rendezők és előadók véleménye szerint – módszertani igényességükkel, szemléletmódjuk eredetiségével, a magyar művészettörténet eredményeinek a nemzetközi szakmai tudatba való bekapcsolásával gyökeresen megújították a művészettörténet diszciplinát. Intézetünkben Sisa József és Wehli Tünde tartott előadást.

október 17.: Meller Péter, a Santa Barbara Egyetem (Kalifornia) művészettörténész professzora – aki a CEU meghívottjaként tartózkodott Magyarországon – intézetünk felkérésére *„A Verrocchio kút problémája”* címmel tartott előadást a Jakobinus teremben.

október 15–18.: Passauban a Haus der Bayerischen Geschichte (Augsburg), az Ungarisches Institut (München) és a Stadt und Diözese Passau támogatásával három napos konferenciát rendeztek a Haus Mariahilf-ben *„Bayern und Ungarn im Mittelalter und in der frühen Neuzeit”* címmel, melyen meghívott előadóként az MTA Művészettörténeti Kutató Intézet két munkatársa is részt vett. Wehli Tünde *Das Ungarnbild in der europäischen Klosterkultur vom 11. bis zum 13. Jahrhundert* című előadása október 16-án, míg Marosi Ernő *Die Kunstproduktion im historischen Ungarn zu Beginn des 16. Jahrhunderts und die Frage der sog. „Donauschule”* címmel tartott előadása október 17-én hangzott el.

október 19–21.: Bécsben az Osztrák Tudományos Akadémia Művészettörténeti Bizottsága *„A jezsuiták Bécsben. Az osztrák jezsuita rendtartomány 17–18. századi művészet és kultúrtörténetéhez”* címmel nemzetközi konferenciát rendezett, melyen Galavics Géza *„A bécsi egyetem magyar diákjainak tézislapjai a 17. században. Művészeti és nevelési stratégiák”* című előadással vett részt. A konferencia anyaga várhatóan ez év őszén jelenik meg könyv formájában.

november 3.: A Magyar Tudomány Napja keretében nyílt meg az MTA Művészeti Gyűjtemény és Képtár szervezésében *Berény Róbert festményei a Magyar Tudományos Akadémián* című kiállítás, melyet Majoros Valéria rendezett. A kiállítást Glatz Ferenc, az MTA elnöke nyitotta meg a Bartók teremben.

november 7.: A Magyar Tudomány Napja rendezvénysorozat keretében az MTA Társadalomkutató Központja szervezésében *Történeti emlékek, művészettörténeti hagyomány* címmel tudományos ülészak került megrendezésre a Jakobinus teremben. Az ülészakon az intézet két munkatársa – Dávid Ferenc „*A budavári akadémiai épületek művészeti értékei*” és Galavics Géza „*A XVIII. századi kolostorok és a Helytartótanács*” címmel – tartott előadást.

január: E hónapban új, angol nyelvű, évenként háromszor megjelenő folyóirat indult az Egyesült Államokban (New York), címe *Centropa*, profilja a közép-európai építészet és kapcsolódó művészetek. A szerkesztőbizottság tagja az Intézet egyik főmunkatársa, Sisa József. A 2001-ben megjelent első szám témája 19. századi városépítészet, melynek egyik cikkét Sisa József írta. /József Sisa: „Budapest”. *Centropa* I. (2001) pp. 17–23/.

február 9: A Művészettörténeti Kutató Intézet szervezésében és rendezésében *Johann Nepomuk Ender (1793–1854), Thomas Ender (1793–1875) emlékkiállítás* nyílt a MTA Képtárában. A kiállítás anyagát Gonda Zsuzsa, intézetünk részéről Papp Gábor György és Szabó Júlia válogatta és rendezte. Az osztrák művésztestvérek munkásságának első jelentős összefoglaló jellegű bemutatása mellett tanulmánykötet és katalógus jelent meg azonos címmel (szerk.: Papp Gábor György. Bp. MTA MKI 2001). A magyar–német nyelvű kötet szerzői között találjuk intézetünk több munkatársát (Beke László, Markója Csilla, Papp Gábor György, Szabó Júlia, Dávid Ferenc). A kiállítást dr. Mojzer Miklós, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója nyitotta meg.

február 22.: A pozsonyi Városi Galéria (Galéria mesta Bratislavy) meghívására Beke László „*Globalizmus és lokális hagyományok*” címmel tartott előadást.

március 8.: A magyar és az osztrák köztársasági elnök nyitotta meg a bécsi Collégium Hungaricum által az Österreichische Nationalbibliothek dísztermében rendezett nagyszabású történeti kiállítást „*Császár és király. Történelmi utazás: Ausztria és Magyarország 1526–1918*” címmel. A kiállítás tudományos tanácsadója Galavics Géza volt. A Habsburgok négy évszázados magyarországi királyságáról, a magyar–osztrák kapcsolatokról tizenhét magyar történész szerző által írt tanulmány ad áttekintést a kiállítás magyar, illetve német nyelvű katalógusában, melynek bevezető tanulmányát Galavics Géza írta (*A Habsburgok mint magyar királyok és a képzőművészeti reprezentáció*. In.: Császár és király. Történelmi utazás: Ausztria és Magyarország 1526–1918. /Die künstlerische Representation. Der Habsburger Könige in Ungarn bis 1848. In: Kaiser und König. Eine historische Reise: Österreich und Ungarn 1526–1918. hrg./szerk.: Fazekas István, Ujváry Gábor. Bécs, Österreichische Nationalbibliothek 2001, 9–18).

március 9.: A Szépművészeti Múzeum Grafikai Kiállítótermében Galavics Géza nyitotta meg az „*Útirajzok. Osztrák művészek Magyarországon 1820–1880.*” című kiállítást, melyen több Ender-mű is bemutatásra került, rendkívül jól kiegészítve a Magyar Tudományos Akadémia Művészeti Gyűjteményének Ender-kiállítását.

március 14.: A Magyar Nemzeti Galériában megnyílt a Magyar Nemzeti Galéria, a Haus der Kunst (München) és a Mission Art Galéria együttműködésével rendezett „*Mattis Teutsch és a Der Blaue Reiter*” című kiállítás, melynek második helyszíne július 6. – október 8. között a müncheni Haus der Kunst. E nemzetközi kiállítás előkészítésére létrejött Mattis Teutsch János Emlékbizottságnak intézetünk két főmunkatársa, Majoros Valéria és Szabó Júlia is tagja volt. A reprezentatív és tudományos szempontból is jelentős katalógusban mindkettőjük egy egy tanulmánya olvasható (Mattis Teutsch és a Der Blaue Reiter MissionArt Budapest/Miskolc 2001). Mind a tanulmányok, mind a kiállítás anyaga megtekinthető az interneten <http://mattis.kfki.hu> címen.

március 15.: A Budapesti Tavasz Fesztivál – Gödöllői Tavasz rendezvénysorozat keretében nyílt meg a Gödöllői Városi Múzeumban A *Gödöllői Művésztelep 1901–1920* című kiállítás, melynek további három egysége, a *Mese és Mítosz* a Gödöllői Városi Múzeumban, A *Gödöllői Szövőműhely* a Gödöllői Művelődési Központban, A *művészetek szintézise, Az otthontól a monumentális terekig* Budapesten, az Iparművészeti Múzeumban láthatók. A kiállítások fő kurátora Gellér Katalin intézetünk főmunkatársa volt. A komplex rendezvénysorozathoz kapcsolódóan jelent meg Gellér Katalin *A Gödöllői Művésztelep története* (Gödöllői Városi Múzeum, 2001) című könyve.

március 21.: „*Paradisum plantavit*”, *Bencés művészet a középkori Magyarországon*, „*Benedictine Monasteries in Medieval Hungary*” címmel nyílt meg Pannonhalma Benedekrendi Főapátságban e témát hazánkban elsőként feldolgozó kiállítás, melynek katalógusában Marosi Ernő a bencés építkezésekről értekezett, míg Wehli Tündének több könyvfestészeti katalógustétele olvasható.

március 26.: Az Iparművészeti Múzeumban a „*Walter Crane magyar gyűjteményekben*” c. kiállításához kapcsolódóan konferenciát rendeztek, melyen Gellér Katalin „*Walter Crane Magyarországon*” című előadásával vett részt.

március: E hónapban jelent meg a „*Kalocsa történetéből*” (Szerk.: Koszta László Kalocsa, 2000) című tanulmánykötet, melyben Marosi Ernő: *A II. kalocsai székesegyház néhány művészettörténeti kérdése* és Wehli Tünde: *A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár cseh psalteriumának illusztrációi* című tanulmányát közölték.

április 5.: A kismartoni kastélykert helyreállítás alatt álló Orangerie épületében mutatták be a kismartoni Esterházy-kastély parkjáról szóló monográfiát, mely nemzetközi együttműködés révén – osztrák, német és magyar tudományos kutatók közreműködésével – jött létre, s egyben az első monografikus feldolgozása egy magyarországi történeti kertnek. A német nyelvű kötetet a bécsi Böhlau kiadó jelentette meg. Magyar részről Galavics Géza gyűjtötte össze a kismartoni kertre vonatkozó ábrázolásokat és értékelte a kerttörténetet, az Esterházy mecénatúra nézőpontjából („*Porträts*” eines fürstlichen Gartens – *Der Esterházyische Schlosspark in Eisenstadt*. in.: „*Der Natur und Kunst gewidmet*”. Der Esterházyische Landschaftsgarten in Eisenstadt. Hrg: Franz Prost. Böhlau, Wien–Köln–Weimar 2001. 119–151).

április 10.: MTA MKI tanácstermében az intézet szervezésében került sor arra a szakmai tanácskozásra, mely a magyarországi művészettörténeti és jelenkori művészeti kutatások forrásainak, dokumentumainak, archívumainak helyzetét, problémáit mérte fel, s az együttműködés lehetőségeit kereste.

április 19.: Az MTA Művészeti Gyűjteményében adták át a MTA Művészettörténeti Bizottságának „Opus mirabile” díját. A titkos szavazás eredményeképpen az egyéni díjat a 2000. év legjobb tanulmányáért Markója Csilla: *Egy másik Mednyánszky* c. (Művészettörténeti Értesítő 2000/1–2. sz. 95–118), a második díjat Gosztonyi Ferenc: *A „helyes” művészettörténeti álláspont kérdése Pasteiner Gyula írásaiban* (Ars Hungarica, 1999/2, 309–351), a harmadik díjat megosztva Dávid Ferenc: *Eszterháza belső terei* (Ars Hungarica, 2000/1) és Szentesi Edit: *Birodalmi patriotizmus* (Történelem-kép, MNG kiáll. kat. Bp. 2000) nyerte el. A Magyar Nemzeti Galéria „Történelem – kép” című kiállítása – melynek tudományos tanácsadója Galavics Géza és Kerny Terézia volt – kapta a legjobb kiállítás és katalógus díjat. A katalógus létrejöttében (szerk. Mikó Árpád, Sinkó Katalin) intézetünk több munkatársa is közreműködött tanulmány és katalógustétel megírásával (Galavics Géza, Kerny Terézia, Marosi Ernő, Szentesi Edit, Végh János, Wehli Tünde). További szavazatokat kapott a „Szépművészeti Múzeum legszebb rajzai” és az „Országháza” című kiállítás.

április 20.: A Magyar Nemzeti Galéria adott helyet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Művészettörténeti Tanszéke tanári karának és hallgatóinak „*Imago és Historia*” című konferenciájának, melyen az intézet munkatársai közül Wehli Tünde *Krisztus és Szent László a laskodi templom falképén*, Szabó Júlia *Angyalok a 20. századi magyar művészetben* című előadással vett részt.

április 23–28.: A Budapesten, a MTA Székházában megrendezett 7. SIEF (Société Internationale d’Ethnologie et de Folklore) konferencia keretében április 25-én intézetünkől Serfőző Szabolcs, a Construction du patrimoine ethnologique szekcióban „*La construction et représentation d’un symbole nationale: l’exemple de Salle de hussard à l’exposition universelle de Paris en l’an 1900*” címmel tartott előadást az 1900-as párizsi világkiállítás magyar pavilonjának ún. Huszár-teréről és Vágó Pál „A magyar huszárság története” c. képeről.

április 24.: Szentesi Edit a Zádor Anna Alapítvány díjátadásakor – mint az előző évi díj egyik nyertese – beszélt a Fejérváry–Pulszky gyűjtemény 14. századi elefántcsont-faragványairól a Szépművészeti Múzeum Könyvtárában.

május 8.: Passauban megnyílt a „*Bajorország és Magyarország 1000 éve*” című kiállítás, melynek katalógusa (Bayern–Ungarn. Tausend Jahre – Bajorország és Magyarország 1000 éve. Passau 2001.) Wehli Tünde egy tanulmányát közli.

május 11-én a Művészettörténeti Kutató Intézet szervezésében az MTA Országház utcai Jakobinus termében került megrendezésre „*A művészettörténeti intézetek regionális kutatásainak összehangolása*” című nemzetközi tanácskozás, melyen a térség akadémiai kutatóintézeteinek és más jelentős európai kutatóhelyeknek a vezetői vettek részt.

május 12.: Berlinben a Gropiushausban nyílt meg – a Budapesten múlt évben bemutatott – *Europas Mitte um 1000* című kiállítás, melynek katalógusa is ez alkalommal jelent meg. A kötetben intézetünkben Marosi Ernő és Wehli Tünde szerepel egy-egy tanulmánnyal.

május 29.: Az intézet szervezésében került sor az április 10-i szakmai beszélgetés folytatásaként a művészeti archívumok helyzetét, számítástechnikai kérdéseit tárgyaló második összejövetelre, ezúttal a C3 Kulturális és Kommunikációs Központ Alapítvány előadótermében. A témáról információ olvasható honlapunkon (www.arthist.mta.hu), vélemények, javaslatok küldhetők az archiv@arthist.mta.hu/archivalas címre.

június 6–8.: Zürichben tartotta meg közgyűlését a Művészettörténeti Kutatóintézetek Nemzetközi Szövetsége /RIHA/, melyen intézetünket Beke László képviselte.

június 8.: A Szépművészeti Múzeumban retrospektív kiállítás nyílt Rozsda Endre grafikáiból. A kiállítás egyik rendezője Pataki Gábor, akinek Rozsda grafikai oeuvre-jét elemző tanulmánya a kiállítás alkalmából megjelent katalógusban olvasható.

június 15.: Fontevraud /Fr./ egykori királyi apátságában az Anjou-kor magyar emlékéanyagából a „Saison franco-hongroise” keretében *„Les Angevins en Europe”* címmel kiállítás nyílt. Marosi Ernő a kiállítás anyagának válogatásában, a katalógusban egy tanulmánnyal vett részt, s magán a megnyitón is jelen volt.

Összeállította: Bánóczy Zsuzsa

800 Ft